

KATOLICKI
UNIWERSYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

KUL 1918

Rodzina w nauczaniu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

www.kul.pl

Rodzina w nauczaniu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Kluczową myślą Prymasa Wyszyńskiego było wskazanie, że rodzina jest „źródłem, z którego bierzemy życie, pierwszą szkołą uczącą nas myśleć – pierwszą świątynią, w której uczymy się modlić”.

Matżeństwo

„Matżonkowie muszą ukochać swoje dusze, mają pomagać sobie w zwalczaniu swych wad, wspierać się radą, współzawodniczyć ze sobą o palmę pierwszeństwa w cnocie. Mąż dostrzeże wtedy w żonie dziecko Boże [...]. To zrodzi ducha wyrozumienia, przebaczenia win, współczucia, a więc takie siły, które odwiodą od sponiewierania człowieka, od pochopnego rozrywania węzła matżeńskiego”.

Matżeństwo

Istotą matżeństwa jest wspólne życie i wzajemna pomoc nie tylko „po to, aby dać życie i wychować dzieci, ale by przy tym siebie pogłębić, by to, co w człowieku jest najcenniejsze – osobowość dalej kształtować”.

Misja małżonków

*Środkiem uświęcenia dla katolickich
małżonków – zdaniem Prymasa – jest
zrodzenie potomstwa.*

*„Dać życie. Jest to najważniejsza sprawa w
życiu rodzinnym i największy zaszczyt. Nigdy
nie dokonacie niczego więcej. Dzieciątko,
które wychodzi spod serca matki, ma życie
wieczne i żyje wiecznie”.*

W obronie życia NIENARODZONYCH

„Każdy człowiek poczęty w łonie matki ma prawo do życia, do poznawania świata, do doświadczenia swoich sił, do osiągnięcia tego celu, który mu Bóg przeznaczył. Nikt nie rodzi się geniuszem, wielkim uczonym, świętym, ale dzięki życiu się nim staje”.

WYCHOWANIE

Prymas Tysiąclecia przypominał, że „dziecko Boże ma prawo do takiego wychowania, by je uzdolniono do zadań doczesnych i do zjednoczenia w przyjaźni z Ojcem niebieskim. Jest to więc wychowanie wszechstronne: zarówno fizyczne, jak duchowe, rodzinne i narodowe, umysłowe i religijne, osobiste, społeczne, gospodarcze. Prawo to jest tak silne, że nikt nie ma władzy znosić go lub ograniczać.”

Naród

„Rodzina rodzin” – Naród
powstaje z rodzin.

Wyszyński przypominał:

„Jakie będą rodziny, taki
będzie i Naród. Gdy
rodziny będą zwarte,
wierne, nierozterwalne –
Narodu nikt nie zniszczy”.

POMÓC RODZINOM, a przy okazji NARODOWI

„Pomóc rodzinie, to znaczy uznać jej doniosłe znaczenie dla narodu i dla państwa. Wszak rodzina daje społeczeństwu, narodowi i państwu dar Boży – CZŁOWIEKA”.

Rodzina jest poniekąd matką społeczeństwa, gdyż naród powstaje z rodzin. Rodziny piastują w swych dłoniach losy narodów.

ZAGROŻENIA wobec RODZINY

Prymas Tysiąclecia wymieniał różne *czynniki zagrażające rodzinie*:

- Antypopulacyjna polityka państwa,
- Dopuszczanie rozwodów,
- Usankcjonowanie „zabiegów” przerywania ciąży,
- System wychowania w duchu laicyzacji i ateizacji,
- Organizacja i system pracy w socjalistycznym państwie.

PROGRAM Prymasa dla RODZINY

Program prorodzinny zakładał:

- ✓ Poprawę płacy ojców,
- ✓ Wprowadzenie dodatku wychowawczego dla matek,
- ✓ Dowartościowanie rodziny dla celów opiekuńczych,
- ✓ Zerwanie z wyzyskiwaniem ludzi w pracy.

Prymas o głównym OBOWIĄZKU rodziców

„Rodzice mają także obowiązek stawać w obronie praw swej rodziny i własnych dzieci, a szczególnie prawa do wychowania ich według własnego światopoglądu”.

Rola MATKI według PRYMASA

Prymas zwracał się do kobiet, „aby stały na wysokości swego zaszczytnego powołania macierzyńskiego. Aby świadome odpowiedzialności przed Stwórcą za powierzone im dzieci, wraz z małżonkami, przygotowały młode pokolenie do życia, zgodnie z prawem Bożym i potrzebami swojej Ojczyzny”.

„Wy, kobiety, zawsze stójcie na straży ogniska domowego, miłości źródeł życia [...]. W ciszy ogniska domowego przekazujcie waszym synom i córkom tradycje ojców waszych, przygotowując ich równocześnie do niezgłębionej przyszłości”.

„Stuszną jest rzeczą, żeby społeczność publiczna pomogła matkom i licznym rodzinom, ograniczając wymagania w ich pracy zawodowej, a nie ograniczając ich potrzeb rodzinnych. W ten sposób przywróci się rodzinie matkę”.

KARDYNAŁ o roli OJCA

„Ojcowie duchowni i Ojcowie rodzin! Proszę Was, otoczcie dziś szczególną opieką i wspólną troską – rodzinę i parafię”.

„Troskliwość, oszczędność, trzeźwość, pracowitość – to cnoty wybitnie na czasie, rodzinne cnoty. Wszczepiajcie je, Ojcowie duchowni i Ojcowie rodzin, obok czystości i skromności, w codzienne życie rodzinne”.

Prymas Tysiąclecia inicjatorem duszpasterstwa małżeństw

Z inicjatywy Kardynała Wyszyńskiego Episkopat Polski wydał dwie instrukcje:

- I instrukcja z 12 lutego 1969 roku
 - II instrukcja z 11 marca 1975 roku,
- które dały możliwość stworzenia poradnictwa rodzinnego, duszpasterstwa rodzin, tworzenia kursów przedmałżeńskich, pomagając młodym, narzeczoną i rodzinom.

Kardynał Wyszyński w TROSCE o dobro CAŁEJ rodziny

*Prymas troszczył się o całą rodzinę,
nie o poszczególnych jej członków.
Twierdził, że należy się interesować
każdą osobą do niej należącą, czyli
ojcem, matką, dzieckiem oraz osobą
w podeszłym wieku.*

Dla Prymasa DZIECKO to SKARB

Dziecko jest istotnym celem wspólnoty małżeńskiej. „Najważniejszą zasługą rodziny jest udzielenie życia dzieciom i wychowanie ich. Dzięki temu rodzina pracuje przede wszystkim dla swego dobra, bo przedłuża swoje trwanie, przekazuje tradycje rodzinne, zabezpiecza na starość rodziców, stwarza członkom rodziny najlepsze towarzystwo na czas ich życia na ziemi”.

KATALOG Praw Człowieka według KARDYNAŁA

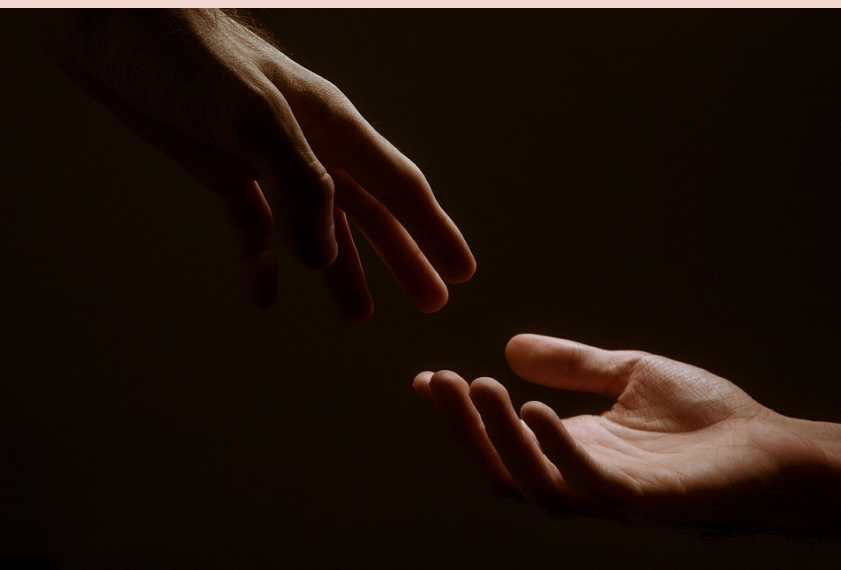
- 1) Prawo do miłości,
- 2) Prawo do życia z zachowaniem godności ludzkiej,
- 3) Prawo do wolności sumienia i religii,
- 4) Prawo do prawdy,
- 5) Prawo do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny,
- 6) Prawo do wychowania dzieci,
- 7) Prawo do pracy i odpoczynku,
- 8) Prawo do odpowiednich warunków pracy, do słusznej i sprawiedliwej płacy (rodzinnej),
- 9) Prawo do zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia,
- 10) Prawo do własności prywatnej, do zrzeszania się w związki zawodowe,
- 11) Prawo do partycypacji w zyskach i zarządzaniu przedsiębiorstwem,
- 12) Prawo do sprzeciwu,
- 13) Prawo do nauki i informacji oraz kultury narodowej i dziedzictwa,
- 14) Prawo wyborcze oraz do ochrony prawnej.

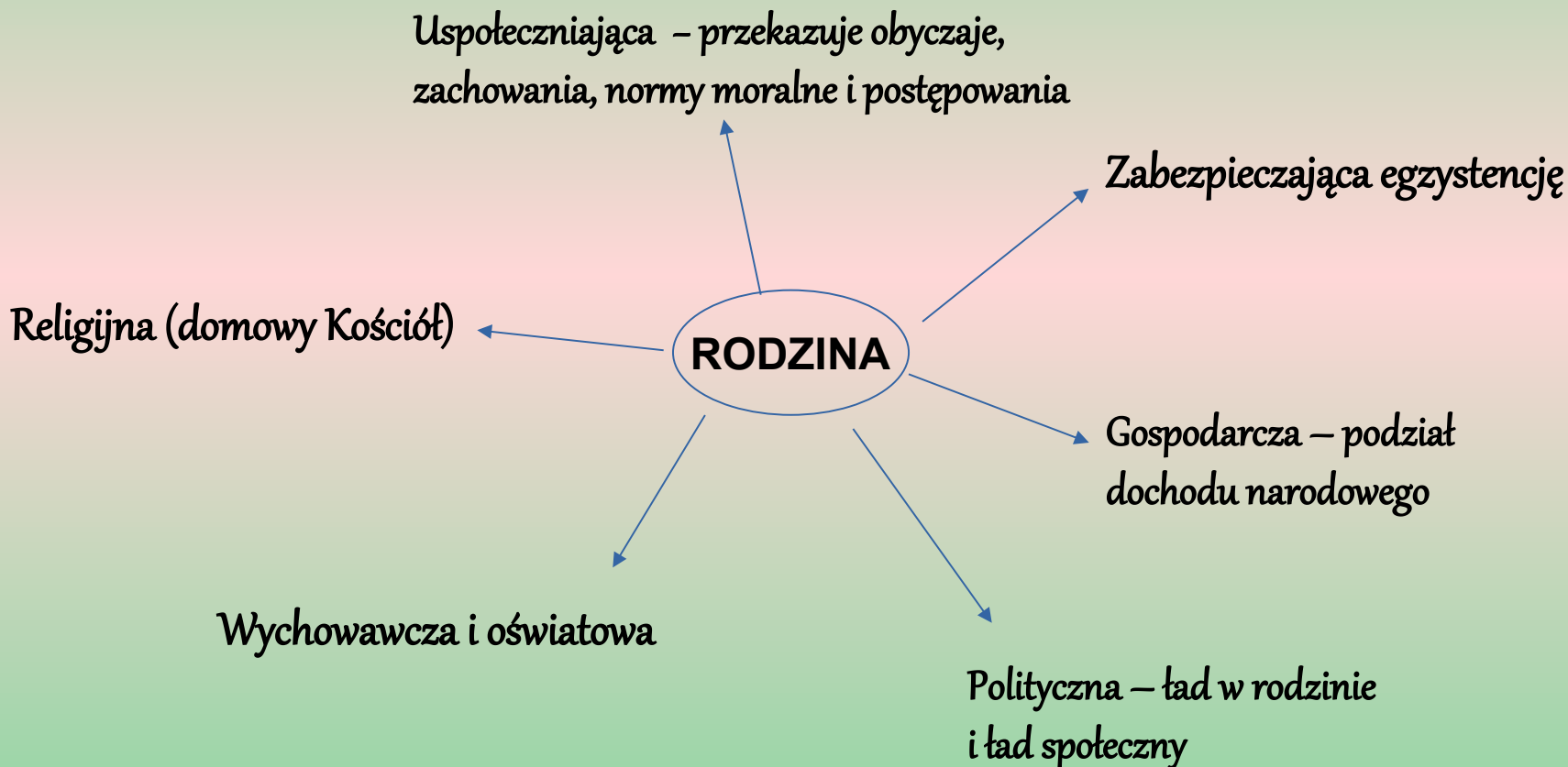
RODZINA w dwóch ujęciach:

1) jako pojedyncze osoby,
które ją tworzą

2) jako nierozzerwalna całość,
której przysługują liczne prawa

RODZINA i jej FUNKCJE wg Prymasa:

Bibliografia:

- S. Wyszyński, *Dzieła zebrane. T. 2, 1953-1956*, Warszawa 1995.
S. Wyszyński, *Dzieła zebrane. T. 7, 1961*, Warszawa 2008.
S. Wyszyński, *Dzieła zebrane. T. 16, styczeń-kwiecień 1966*, Warszawa 2016.
S. Wyszyński, *Idzie nowych ludzi plemię: wybór przemówień i rozważań*, Warszawa – Poznań 1973.
S. Wyszyński, *Kazania świętokrzyskie*, Rzym 1976.
S. Wyszyński, *List pasterski na nowy rok pracy wychowawczej*, Jasna Góra 1959.
S. Wyszyński, *Listy pasterskie Prymasa Polski 1946-1974*, Paris 1975.
S. Wyszyński, *Nauczanie społeczne: 1946-1981*, Warszawa 1990.
S. Wyszyński, *Prymat człowieka w ładzie społecznym*, Londyn 1976.
S. Wyszyński, *Uświęcenie pracy zawodowej*, Paris 1963.
S. Wyszyński, *Wielka Nowenna Tysiąclecia*, Paris 1962.
S. Wyszyński, *W obronie życia nienarodzonych*, Warszawa 1990.
H. i M. Romaniuk, *Czas to miłość: myśli kard. Stefana Wyszyńskiego. T. 4, Rodzina*, Gniezno 2001.
A. Skreczko, *Troska Prymasa Tysiąclecia o rodzinę polską*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 1 (2002).

Źródła ilustracji:

<https://wyszynskiprymas.pl>

(Dziękujemy Instytutowi Prymasowskiemu za udostępnienie zdjęć)

<https://pixabay.com>

<https://foter.com>

<https://unsplash.com>